

**WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**
Wojciech Misiąg

KNO-4100-03-01/2013
P/13/063

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst ujednolicony
zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń Kolegium Najwyższej Izby Kontroli z dnia 5 czerwca
2013 r.

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/063 – Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 25 – Kultura fizyczna i części 40 – Turystyka oraz wykonanie planów finansowych Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

Kontrolerzy

1. Małgorzata Orłowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85752 z dnia 17 stycznia 2013 r.
2. Iwona Sekuła, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85753 z dnia 17 stycznia 2013 r.
3. Olga Pogorzelska, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85754 z dnia 17 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-6)

Jednostka
kontrolowana

Ministerstwo Sportu i Turystyki, ul. Senatorska 14, 00-082 Warszawa, zwane dalej *Ministerstwem* lub *MSiT*

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Joanna Mucha, Minister Sportu i Turystyki

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ wykonanie w 2012 roku budżetu państwa w części 25 – Kultura fizyczna i planu finansowego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 40 – Turystyka i planu finansowego Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Formułując pozytywną ocenę wykonania budżetu państwa w częściach 25 i 40 wzięto pod uwagę: osiągnięcie efektów rzeczowych realizowanych zadań, poniesienie wydatków w wielkościach określonych w planie finansowym oraz zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, terminowe i prawidłowe sporządzanie sprawozdań budżetowych, terminowe regulowanie zobowiązań oraz wykorzystanie środków na wynagrodzenia w granicach ustalonego limitu.

Zaplanowane w ustawie budżetowej² na rok 2012 wydatki budżetu państwa w części 25 w kwocie 562.374 tys. zł, zwiększone do kwoty 849.328,5 tys. zł, zrealizowano w wysokości 802.241 tys. zł. Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 45,7% wydatków ogółem zrealizowanych w części 25 oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych.

Nieprawidłowości stwierdzone w realizacji wydatków w części 25 polegały na wydatkowaniu kwoty 6.204,5 tys. zł (0,77% wydatków ogółem) z naruszeniem przepisów prawa oraz niegospodarnie, a także nieprawidłowym nadzorze nad

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Ustawa budżetowa z dnia 2 marca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 273).

spółką celową Skarbu Państwa (tj. Narodowym Centrum Sportu Sp. z o.o. w Warszawie – NCS Sp. z o.o.).

Zaplanowane wydatki w części 40 w kwocie 48.955 tys. zł, zwiększone do kwoty 48.957 tys. zł, zrealizowano w sposób celowy i gospodarny w wysokości 48.262 tys. zł. Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 2,2% zrealizowanych w części 40 wydatków oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych.

Zaplanowane przychody Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zostały zrealizowane w 117%. Wydatki Funduszu zrealizowano w sposób celowy i gospodarny w wysokości 465.184 tys. zł (tj. 88% planu po zmianach). Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 10,3% zrealizowanych wydatków Funduszu.

Nieprawidłowości w realizacji planu finansowego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej dotyczyły wydatkowania przez Ministerstwo środków w łącznej wysokości 28.550,1 tys. zł (6,1% wydatków ogółem Funduszu) z naruszeniem postanowień umów o dofinansowanie inwestycji.

Zaplanowane przychody Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów zostały zrealizowane w 122%. Wydatki Funduszu zrealizowano w sposób celowy i gospodarny w wysokości 11.594 tys. zł. Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 1,6% zrealizowanych wydatków Funduszu.

Ocena pozytywna wykonania planów finansowych funduszy celowych wynika z prawidłowej realizacji przychodów funduszy, przeznaczania środków na zadania określone w stosownych przepisach prawnych, osiągnięcia rzeczowych efektów zadań oraz terminowego i prawidłowego sporządzania sprawozdań z wykonania planów finansowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2012 r. budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych w części 25 i 40 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

1.1. Część 25 – Kultura fizyczna

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2012 dochody budżetu państwa w części 25 zostały zaplanowane w kwocie 1.250 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 34.002 tys. zł. Wyższa realizacja planu dochodów wynikała głównie z wyższych wpływów z najmu powierzchni na Stadionie Narodowym oraz organizacji imprez sportowych (23.024 tys. zł), wpłat kar umownych od wykonawcy Stadionu Narodowego (6.028 tys. zł), zwrotu podatku VAT (łącznie 2.102 tys. zł), zwrotu 1.726 tys. zł z tytułu odsprzedaży biletów na Turniej Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 oraz zwrotów z tytułu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz z lat ubiegłych (1.059 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 1368-1383)

Największy udział w dochodach (99,9%) stanowiły dochody uzyskane z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa i wpływy z różnych dochodów oraz różnych opłat (33.974 tys. zł) w dziale 926 – Kultura fizyczna, rozdziale 92695 – Pozostała działalność.

(dowód: akta kontroli str. 1375)

Na koniec 2012 r. w części 25 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 10.904,9 tys. zł, w tym zaległości – 7.930,3 tys. zł. W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były niższe o 2.784,1 tys. zł, a zaległości – o 4.204,7 tys. zł. Na zmniejszenie kwoty zaległości wpływ miało potrącenie z wynagrodzenia Generalnego Wykonawcy kary umownej z tytułu nieterminowego zakończenia budowy Stadionu Narodowego w Warszawie.

(dowód: akta kontroli str. 1380)

1.2. Część 40 – Turystyka

Opis stanu faktycznego

W części 40 uzyskano nieplanowane dochody w wysokości 47,4 tys. zł, głównie (98,2% dochodów) z tytułu zwrotu VAT (46,5 tys. zł) w dziale 630 – Turystyka, rozdziale 63095 – Pozostała działalność.

Na koniec 2012 r. w części 40 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 108,1 tys. zł (rozdział 63095 – Pozostała działalność).

(dowód: akta kontroli str. 800-811, 958-970, 1106)

2. Wydatki budżetowe

2.1. Część 25 – Kultura fizyczna

2.1.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2012 wydatki budżetu państwa w części 25 zostały zaplanowane w wysokości 562.374 tys. zł. Wydatki zostały zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów. Przy planowaniu uwzględniono przede wszystkim limity wydatków określone przez Ministra Finansów w nocie budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 1342-1345)

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki w trakcie roku zostały zwiększone o kwotę 286.954,5 tys. zł. Zmiany wynikały ze zwiększenia wydatków z:

- rezerw celowych budżetu państwa (poz. 40) o kwotę 284.304,5 tys. zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań związanych z Euro 2012 (254.139 tys. zł) i upowszechnienie sportu wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej (30.000 tys. zł);
- rezerwy ogólnej budżetu państwa o kwotę 2.650 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań związanych z organizacją Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012.

Z przyznanej z rezerw celowych kwoty 284.304,5 tys. zł wykorzystano 274.493,1 tys. zł, tj. 96,5%. Główną przyczyną niepełnej realizacji wydatków było nieukończenie inwestycji na Stadionie Narodowym w Warszawie oraz złożenie przez kluby sportowe mniejszej niż spodziewana liczby wniosków o dofinansowanie szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo w piłce siatkowej.

(dowód: akta kontroli str. 2551-2552)

W wyniku badania sposobu wykorzystania przez Ministerstwo środków przeniesionych z rezerw celowych ustalono, że zwiększenia te wynikały z potrzeb jednostki i przeznaczone zostały na realizację zadań, w tym m.in. na: budowę Stadionu Narodowego w Warszawie (163.428,7 tys. zł), wynagrodzenie NCS sp. z o.o. z tytułu pełnienia funkcji inwestora zastępczego (19.434,8 tys. zł), wynagrodzenie NCS Sp. z o.o. z tytułu zarządzania i ubezpieczenia Stadionu Narodowego (49.900,7 tys. zł), wynagrodzenie PL.2012 Sp. z o.o. w Warszawie (16.936,8 tys. zł), dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na

upowszechnienie sportu wśród dzieci i młodzieży poprzez propagowanie zajęć piłki siatkowej (24.626,3 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 1346-1347)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Zgłoszone przez dysponenta części 25 wydatki zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie, a dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań.

2.1.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane w części 25 wydatki wyniosły 802.241 tys. zł, tj. 94% planu po zmianach. Główną przyczyną niższego wykonania planowanych wydatków była niepełna realizacja inwestycji pn. Budowa Stadionu Narodowego w Warszawie, programu „Moje Boisko – Orlik 2012” oraz zadań w zakresie upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży.

W porównaniu do 2011 r. wydatki były niższe o 239.893 tys. zł, tj. o 23%.

Najwyższe wydatki (97,1% wydatków ogółem w części) wystąpiły w dziale 926 – Kultura fizyczna i wyniosły 779.145 tys. zł, tj. 94% planu po zmianach. Dotyczyły one przede wszystkim budowy Stadionu Narodowego w Warszawie (§ 6050) – 277.553 tys. zł, budowy boisk sportowych w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012” (§§ 6330, 6340) – 161.282 tys. zł oraz wynagrodzeń spółek celowych z tytułu realizacji przedsięwzięć w ramach organizacji Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (§ 4300) – 57.895 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1484-1485)

Wydatki na utrzymanie urzędu obsługującego Ministra Sportu i Turystyki wyniosły 23.091 tys. zł i stanowiły 2,9% wydatków w części 25.

Badaniem objęto wydatki w wysokości 366.282 tys. zł, tj. 45,7% wydatków części 25.

Kontrolą objęto trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę 567,2 tys. zł, z czego jedno w trybie „z wolnej ręki” dotyczące doradztwa prawnego w zakresie spraw związanych z nadzorem właścicielskim nad spółkami celowymi PL.2012 Sp. z o.o. oraz NCS Sp. z o.o. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi.

(dowód: akta kontroli str. 2553-2556)

Z przyznanej z rezerwy ogólnej kwoty 2.650 tys. zł wykorzystano 2.464 tys. zł, tj. 92,3%. W wyniku szczegółowego badania 100% tej kwoty stwierdzono, że została ona wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem na sfinansowanie: kampanii o ogólnopolskim zasięgu pn.: „Polacy 2012. Wszyscy jesteśmy gospodarzami” i hasłem „Gracie u siebie. Feel like at home” (500 tys. zł), kosztów Komitetu do spraw Koordynacji Organizacji Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 oraz Krajowego Sztabu Operacyjnego (1.694 tys. zł, tj. w 94,1%), a także kampanii EURO 2012 pn. „Podziękowania – Wszyscy byliśmy gospodarzami” (270 tys. zł, tj. w 77,1%).

(dowód: akta kontroli str. 1486-1487)

³ Dz. U z 2010 r. Nr 113, poz. 759, ze zm.

Na dotacje celowe zaplanowano w ustawie budżetowej kwotę 212.664 tys. zł, którą w trakcie roku zwiększono do 240.898 tys. zł, tj. o 13,3%. Zrealizowane wydatki na dotacje wyniosły 235.154 tys. zł, tj. 97,6% planu po zmianach. W 2012 r. środki zostały przekazane łącznie do 453 beneficjentów, tj. związków sportowych, jednostek samorządu terytorialnego, parafii, klubów sportowych, szkolnych kół sportowych na realizację zadań dotyczących upowszechniania sportu, sportu wyczynowego, powszechnego, sportu osób niepełnosprawnych, inwestycji sportowych badań antydopingowych. Przyznanie dotacji poprzedzała procedura konkursowa wynikająca z § 2 ust. 3 załącznika do zarządzenia nr 40 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych przyznawania i rozliczania dotacji na dofinansowanie lub sfinansowanie zadań z zakresu kultury fizycznej i turystyki.

(dowód: akta kontroli str. 1488-1500)

Szczegółową kontrolą objęto 4 umowy o wartości 11.501 tys. zł, co stanowiło 4,9% wartości umów o dotację celową zawartych w 2012 r. przez dysponenta części 25 z beneficjentami. Stwierdzono, że przekazanie dotacji następowało na podstawie umów sporządzonych zgodnie z wymogami określonymi w art. 150 i 151 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, a rozliczenie – zgodnie z warunkami i w terminach określonych w umowach oraz w art. 152 ust. 2 i 3 ww. ustawy.

Na podstawie dokumentacji rozliczeniowej dotacji objętych szczegółową kontrolą ustalono, że w efekcie poniesionych na nie nakładów zrealizowano określone w umowach zadania.

(dowód: akta kontroli str. 1339-1341)

Zrealizowane wydatki bieżące, obejmujące dotacje i subwencje, świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych, wyniosły ogółem 355.169 tys. zł, tj. 95,9% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2011 r. o 56.787 tys. zł, tj. 19%. Dominującą pozycję w tej grupie (66,2%) stanowiły wydatki na dotacje i subwencje w wysokości 235.154 tys. zł oraz na wydatki bieżące jednostek budżetowych w kwocie 98.287 tys. zł (27,7%).

(dowód: akta kontroli str. 1434-1435)

W ramach kontroli sprawdzono stan zatrudnienia i realizację wydatków na wynagrodzenia oraz wydatki na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych umów zlecenia i umów o dzieło.

Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w 2012 r. wyniosło 182 osób i nie zmieniło się w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r.

Wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) były niższe w porównaniu do 2011 r. o 327 tys. zł. Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa dotyczących jednostek podległych dysponentowi części 25 w jednostkach tych nie zostały przekroczone planowane wydatki na wynagrodzenia.

Przeciętne wynagrodzenie, według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, w 2012 r. wynosiło 6.602 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było niższe o 155 zł, tj. o 2,3%.

(dowód: akta kontroli str. 1436)

W 2012 r. w Ministerstwie Sportu i Turystyki wydatkowano 453 tys. zł na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych 41 umów cywilnoprawnych.

---

⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.

Jedna umowa na kwotę 7,5 tys. zł została zawarta z osobą fizyczną będącą pracownikiem Ministerstwa i dotyczyła wykonywania prac porządkowych na terenie Ministerstwa w okresie zimowym. Osoba wykonująca zlecenie zatrudniona była w Ministerstwie na stanowisku zaopatrzeniowca. Pozostałe umowy zawarte zostały z osobami niezatrudnionymi w Ministerstwie.

Szczegółowym badaniem objęto 20 umów na kwotę 66,9 tys. zł, co stanowiło 14,8% wydatków na bezosobowy fundusz płac. Stwierdzono, że zlecone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym jednostki.

(dowód: akta kontroli str. 1484-1485)

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 21.728 tys. zł, tj. 98% planu po zmianach, i w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 8,7%, tj. o 1.744 tys. zł. Wynikało to z większej (o 7 osób) liczby sportowców otrzymujących świadczenie pieniężne przyznane i wypłacane na podstawie art. 36 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie⁵, przyznania dodatkowych środków na nagrody pieniężne dla niepełnosprawnych sportowców⁶, którzy uzyskali miejsca medalowe oraz poprawili rekordy świata i Europy podczas Igrzysk Paraolimpijskich w Londynie w 2012 r. (zwiększenie planu finansowego o 1.000 tys. zł) oraz przyznania najlepszym organizatorom imprezy „Moje Euro na Orliku” nagród na zakup sprzętu sportowego (300 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 1573-1574)

Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 447.154 tys. zł, tj. 93% planu po zmianach, z czego w dziale 926 – Kultura fizyczna – 446.883 tys. zł (99,9%), w dziale 750 – Administracja publiczna – 268 tys. zł (0,1%). Wydatki majątkowe były niższe od wykonania w 2011 r. o 296.598 tys. zł.

Ministerstwo wydatkowało na zakupy inwestycyjne 398 tys. zł, tj. (95% planu po zmianach), na inwestycje budowlane – 277.554 tys. zł (93%) oraz na dotacje inwestycyjne na zadania własne jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją programu „Moje Boisko – Orlik 2012” – 161.282 tys. zł (95%). Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań.

Wydatki inwestycyjne w 2012 r. dotyczyły m.in.: budowy Stadionu Narodowego w Warszawie (277.554 tys. zł), podwyższenia kapitału spółki celowej PL.2012+ (5.000 tys. zł) oraz budowy boisk wielofunkcyjnych w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012” (161.282 tys. zł). Ponadto środki przeznaczone zostały na dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych – Centralnego Ośrodka Sportu w Warszawie (2.920 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 1434)

Zobowiązania w części 25 na koniec 2012 r. wyniosły 4.784 tys. zł i były wyższe niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. Główną pozycję (3.675 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu realizacji inwestycji budowlanej – Stadion Narodowy w Warszawie (§ 6050) oraz kosztów (1.114 tys. zł) zarządzania Stadionem (§§ 4260 i 4300). Zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi w kwocie 1.186 tys. zł – w porównaniu z 2011 r. – wzrosły o 172 tys. zł, tj. o 17%.

⁵ Dz. U. Nr 127, poz. 857, ze zm.

⁶ Na podstawie § 14 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 2 października 2012 r. w sprawie określenia rodzajów wyróżnień i wysokości nagród pieniężnych za wybitne osiągnięcia sportowe (Dz. U. z 2012, poz. 1107).

Na wzrost zobowiązań wpływ miały przekazane do Ministerstwa po dniu 31 grudnia 2012 r. faktury dotyczące budowy i zarządzania Stadionem Narodowym w Warszawie⁷. Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. nie wystąpiły.

(dowód: akta kontroli str. 1392)

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie realizacji wydatków budżetowych części 25 stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezgodnie z przeznaczeniem wydatkowano środki w łącznej kwocie 6.204,5 tys. zł z rezerwy celowej (poz. 40 pn. „Dofinansowanie zadań związanych z Euro 2012 oraz na upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej” – 30.000 tys. zł) na imprezy zorganizowane na Stadionie Narodowym w Warszawie po zakończeniu Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, z czego:

- 5.863,9 tys. zł – na kampanię reklamową, zakup biletów i praw marketingowych do koncertu Madonny (piosenkarki muzyki pop), który odbył się 1 sierpnia 2012 r.,
- 74,5 tys. zł – na zorganizowanie koncertu zespołu Coldplay, który odbył się w dniu 19 września 2012 r.,
- 266,1 tys. zł – na przeprowadzenie meczu piłkarskiego Polska - Anglia, który odbył się w dniu 15 października 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1558-1571, 2280, 2288-2298, 2299-2344)

Stosownie do art. 154 ust. 7 ustawy o finansach publicznych rezerwy celowe mogą być przeznaczone wyłącznie na cel, na jaki zostały utworzone, oraz wykorzystane zgodnie z klasyfikacją wydatków.

W złożonych wyjaśnieniach Minister Sportu i Turystyki oraz Główna Księgowa Resortu stwierdziły m.in., że zapisy zawarte w umowie o powierzenie spółce celowej zadań związanych z przygotowaniem i wykonaniem przedsięwzięcia Euro 2012 pozwalają na realizację ww. zadań, które w całości wpisują się w zestaw działań obejmujących zarządzanie Stadionem Narodowym. Ponadto w piśmie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 22 marca 2012 r., skierowanym do Ministra Finansów w sprawie uruchomienia środków w ramach rezerwy celowej pod poz. 40 pn. „Dofinansowanie zadań związanych z Euro 2012 oraz na upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej”, przedstawiono szczegółowe przeznaczenie ww. rezerwy. W jednym z punktów wymieniono zarządzanie Stadionem Narodowym, w co wpisuje się organizowanie koncertów, meczy, wynajem powierzchni m.in. na cele konferencyjne, rozrywkowe oraz szereg innych działań powodujących zapewnienie ciągłości funkcjonowania Stadionu Narodowego oraz generowania przychodów z tego tytułu w roku 2012.

(dowód: akta kontroli str. 1472-1479, 1517-1535, 1571-1578, 2583-2595)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela przedstawionej powyżej argumentacji. Zakończenie Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 znosiło podstawę prawną do finansowania kosztów utrzymania Stadionu Narodowego z rezerwy celowej. W ocenie NIK – w przypadku konieczności dalszego ponoszenia powyższych kosztów – należało wystąpić do Ministra Finansów o zmianę przeznaczenia tych środków.

Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁸, naruszeniem dyscypliny finansów

⁷ Faktury dotyczące budowy Stadionu Narodowego, wpływające do Ministerstwa Sportu i Turystyki po 31 grudnia 2012 r. zostały – zgodnie z zasadą memoriału – zaliczone do zobowiązań 2012 r. Wydatki z tytułu powyższych faktur zostały poniesione w 2013 r.

publicznych jest przeznaczenie środków rezerwy na inny cel niż określony w decyzji o ich przyznaniu.

2. Niegospodarnie wydatkowano kwotę 4.647,8 tys. zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą dochodów (1.216,1 tys. zł) uzyskanych w związku z organizacją koncertu Madonny, a kosztami tego przedsięwzięcia sfinansowanymi z budżetu państwa w wysokości 5.863,9 tys. zł.

Na podstawie umowy użyczenia z dnia 5 czerwca 2012 r., na zawarcie której wyraził zgodę Minister Sportu i Turystyki, NCS Sp. z o.o. oddało podmiotowi zewnętrznemu do bezpłatnego używania pomieszczenia Stadionu Narodowego w celu organizacji koncertu Madonny. Jednocześnie z tym samym podmiotem NCS Sp. z o.o. zawarła w dniu 16 marca 2012 r. umowę zakupu praw marketingowych, na podstawie której Skarb Państwa, jako sponsor koncertu, w zamian za świadczenia ze strony kontrahenta, zobowiązany był m.in. do uiszczenia opłaty sponsorskiej w wysokości 600.000 euro netto. Z rozliczenia ww. umów wynika, że dochód Skarbu Państwa z tytułu realizacji umowy zakupu praw marketingowych wyniósł 1.216,1 tys. zł, podczas gdy poniesione z budżetu państwa koszty związane z koncertem Madonny wyniosły 5.863,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1526-1556)

Było to niezgodne z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, stanowiącym, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Minister Sportu i Turystyki Joanna Mucha wyjaśniła m.in., że *Narodowe Centrum Sportu zostało zobowiązane m.in. do zarządzania Stadionem Narodowym. Zadania z zakresu zarządzania Stadionem Narodowym Spółka wykonywała w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Czynności prawne dokonywane w ramach zarządzania były de facto czynnościami Skarbu Państwa. Zawarta umowa o powierzeniu wykorzystywała konstrukcję pełnomocnictwa Skarbu Państwa, który udzielił upoważnienia innemu podmiotowi do działania w jego imieniu. Zapisy zawarte w umowie o powierzenie spółce celowej zadań związanych z przygotowaniem i wykonaniem przedsięwzięcia Euro 2012 pozwalają na realizację zadań, zarówno sportowych, jak i komercyjnych.*

(dowód: akta kontroli str. 1475-1479, 2280, 2567-2568, 2585-2586)

W ocenie NIK zezwolenie przez Ministra Sportu i Turystyki na prowadzenie w imieniu Skarbu Państwa działalności komercyjnej przynoszącej straty i niesłużącej osiągnięciu celów leżących w zakresie działania ministra właściwego do spraw sportu świadczy o niewłaściwym podejmowaniu decyzji w zakresie dysponowania środkami publicznymi.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości wydatkowanie środków budżetowych w części 25.

2.2. Część 40 – Turystyka

2.2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2012 wydatki budżetu państwa w części 40 zostały zaplanowane w wysokości 48.955 tys. zł. Wydatki zostały zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów.

⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 168.

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki w trakcie roku zostały zwiększone per saldo o kwotę 2 tys. zł. Zmiana planowanej pierwotnie kwoty wydatków wynikała ze zwiększenia z rezerw celowych budżetu państwa, z przeznaczeniem na mianowanie urzędników służby cywilnej. Przyznana kwota została wykorzystana w 100%.

(dowód: akta kontroli str. 800-811, 1105, 1945-1947)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Zgłoszone przez dysponenta części 40 wydatki zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie, a dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań.

2.2.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane w części 40 wydatki wyniosły 48.262 tys. zł, tj. 99% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one wyższe o 846,4 tys. zł, tj. o 2%.

Najwyższe wydatki wystąpiły w dziale 630 – Turystyka (92% wydatków ogółem w części 40) i wyniosły 44.410 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach.

Wydatki na utrzymanie urzędu obsługującego Ministra Sportu i Turystyki wyniosły 6.943 tys. zł⁹ i stanowiły 14,4% wydatków w części.

Badaniem objęto wydatki w wysokości 1.041 tys. zł, tj. 2,2% wydatków części 40. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, MSiT dokonywało wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na wsparcie i promocję turystyki (kreowanie polityki w obszarze turystyki, wsparcie produktów turystycznych, tworzenie i wspieranie systemu marketingu w turystyce, podnoszenie jakości usług turystycznych) oraz statystykę publiczną.

Kontrolą objęto pięć postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę 775,21 tys. zł, z czego jedno w trybie „z wolnej ręki” (90 tys. zł), dotyczące zorganizowania i przeprowadzenia międzynarodowej konferencji w sprawie perspektyw rozwoju turystyki wiejskiej w Europie, oraz cztery postępowania w trybie przetargu nieograniczonego.

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie – Prawo zamówień publicznych. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi.

Na dotację podmiotową dla Polskiej Organizacji Turystycznej wydatkowano 39.326 tys. zł, tj. 100% planu. W porównaniu do 2011 r. kwota dotacji była wyższa o 1.226 tys. zł, tj. o 3%.

Na dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (§§ 2810, 2820, 2830) wydatkowano 1.926 tys. zł. Przyznanie dotacji odbyło się w drodze konkursu na dofinansowanie zadań publicznych z zakresu turystyki na rok 2012 ogłoszonego w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Ministerstwa.

Szczegółową kontrolą objęto pięć spośród 36 umów o dotację celową zawartych przez dysponenta części 40 – Turystyka w 2012 r. Łączna wartość umów w badanej

⁹ Wydatki w dziale: 750 – Administracja publiczna (3.848 tys. zł), w tym: rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej (3.823 tys. zł); rozdział 75076 – Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej (25 tys. zł), 752 – Obrona narodowa (4 tys. zł) oraz w rozdziale 63095 – Pozostała działalność (3.158 tys. zł).

próbie wyniosła 250,8 tys. zł, tj. 12,5% wartości wszystkich umów. Stwierdzono, że przekazanie dotacji następowało na podstawie umów sporządzonych zgodnie z wymogami określonymi w art. 150 i 151 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, a rozliczenie – zgodnie z warunkami i w terminach określonych w umowach oraz w art. 152 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

Zrealizowane wydatki bieżące jednostki budżetowej w części 40 wyniosły 6.932 tys. zł, tj. 92% planu po zmianach, i były niższe od wykonania w 2011 r. o 608 tys. zł, tj. 8%. Dominującą pozycję w tej grupie (45%) stanowiły wydatki na zakupy towarów i usług w wysokości 3.137 tys. zł oraz na wynagrodzenia i pochodne w wysokości 2.560 tys. zł (37%).

W ramach kontroli sprawdzono stan zatrudnienia i realizację wydatków na wynagrodzenia oraz wydatki na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych umów zlecenia i umów o dzieło.

Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w 2012 r. wyniosło 31 osób i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o 1 osobę.

Wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) były niższe w porównaniu do 2011 r. o 89 tys. zł. Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa dotyczących jednostek podległych dysponentowi części 40 nie zostały przekroczone planowane wydatki na wynagrodzenia.

Przeciętne wynagrodzenie¹⁰ w 2012 r. wynosiło 5.820 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było niższe o 441 zł, tj. o 7%.

W 2012 r. w części 40 wydatkowano 96 tys. zł¹¹ na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych 16 umów cywilnoprawnych z osobami fizycznymi niezatrudnionymi w Ministerstwie. Szczegółowym badaniem objęto dwie umowy zlecenia i jedną umowę o dzieło na łączną kwotę 40 tys. zł. Stwierdzono, że zlecone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 26 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach, i w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 8%, tj. o 2 tys. zł.

Wydatki majątkowe (zakupy inwestycyjne) zrealizowane w dziale 750 – Administracja publiczna w wysokości 52 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach, były niższe od wykonania w 2011 r. o 80 tys. zł. Wydatki dotyczyły m.in. zakupu sprzętu informatycznego i oprogramowania (41,3 tys. zł) oraz sprzętu do prezentacji multimedialnych (10,7 tys. zł). Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań.

Zobowiązania w części 40 na koniec 2012 r. wyniosły 171 tys. zł i były wyższe o 14% niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. Dotyczyły one zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń. Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. nie wystąpiły.

(dowód akta kontroli str. 812-938, 947-957, 1097-1104, 1772-1802, 1844-1944, 2423-2429)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatkowania środków publicznych nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹⁰ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

¹¹ W § 4170 - Wynagrodzenia bezosobowe.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych w części 40.

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

3.1. Mechanizmy zapewniające kontrolę prawidłowości sporządzania sprawozdań

Opis stanu faktycznego

W ramach części 25 i 40 nie ustalono formalnych (pisemnych) procedur kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych przez podległych dysponentów, w tym przez Przewodniczącego Komisji ds. Zwalczania Dopingu w Sporcie w Warszawie, pełniącego funkcję dysponenta trzeciego stopnia.

W wyniku analizy działań faktycznie podejmowanych w okresie objętym kontrolą przez pracowników Departamentu Ekonomiczno-Finansowego w zakresie kontroli zarówno sprawozdań przesyłanych przez podległych dysponentów, jak i sprawozdań jednostkowych sporządzanych przez Komisję ds. Zwalczania Dopingu w Sporcie w Warszawie stwierdzono, że działania te były wystarczające, aby na akceptowalnym poziomie ograniczyć ryzyko, że dane wykazane w tych sprawozdaniach będą niezetelne.

Jedyna korekta dotyczyła sprawozdania Rb-27 za lipiec dysponenta głównego i wynikała ze zmiany klasyfikacji środków finansowych otrzymanych z urzędu skarbowego tytułem zwrotu podatku VAT.

(dowód: akta kontroli str. 1342-1367)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące badanej działalności

W związku z brakiem formalnych (pisemnych) procedur kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych NIK zwraca uwagę na potrzebę ich opracowania. Celowość dokumentowania procedur wewnętrznych, instrukcji i wytycznych funkcjonujących w systemie kontroli zarządczej, aby zapewnić ich spójność i dostępność dla wszystkich osób, dla których są one niezbędne wynika ze standardu nr 10 określonego w komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹².

3.2. Rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych oraz łącznych rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 w części 25 i 40:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),

a także sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:

- a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości

¹² Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84.

budżetowej¹³ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁴.

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały one sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Wykazane w sprawozdaniach rocznych Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa były zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniach Rb-27 i wyniosły: 34.002,3 tys. zł w części 25 oraz 47,4 tys. zł w części 40. Wydatki wykazane w części 25 w kwocie 802.241,6 tys. zł oraz w części 40 w kwocie 48.262,4 tys. zł były równe kwotom ujętym w sprawozdaniach Rb-28. Wykazany w sprawozdaniach Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Warszawie: w części 25 w dniu 31 stycznia 2013 r., w części 40 w dniu 13 lutego 2013 r.

Przedstawiona w rocznych sprawozdaniach Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła: 34.002.291,86 zł w części 25 oraz 47.397,28 zł w części 40. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznych sprawozdaniach Rb-28: 802.241.630,40 zł w części 25 oraz 48.262.377,20 zł w części 40 była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwota należności ogółem wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N wyniosła 10.904.926,32 zł w części 25 oraz 108.132 zł w części 40 i wynikała z ewidencji kont analitycznych do konta 240.

W częściach 25 i 40 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne ani zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek, przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁵. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ma konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 939-946, 958-989, 1032-1096, 2351-2422, 2558-2561)

¹³ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹⁴ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

¹⁵ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej rocznych sprawozdań nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne, sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

4. Księgi rachunkowe

Ministerstwo posiadało opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów¹⁶. Dokumentacja zasad (polityki) rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁷.

W MSiT od dnia 1 stycznia 2009 r. funkcjonował, zatwierdzony do stosowania przez Dyrektora Generalnego Ministerstwa, zintegrowany system Quorum, składający się m.in. z modułu finansowo-księgowego QWANT gmFK. Zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania, określone zostały w dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości. System księgowości komputerowej spełniał wymagania określone w ustawie o rachunkowości, tj. zapewniał:

- ciągłość numeracji zapisów w dzienniku (lub dziennikach częściowych) oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu (art. 14 ust. 4);
- kontrolę kompletności i poprawności zapisów, w tym poprawności sekwencji dat: operacji gospodarczej, dowodu i zapisu księgowego (art. 24 ust. 4 pkt 1-4);
- trwałość zapisów i brak możliwości ich modyfikacji (art. 23 ust. 1) po upływie 3 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzeń gospodarczych;
- system nie wymagał zatwierdzenia zapisów przed wygenerowaniem i datą sporządzenia sprawozdań budżetowych.

(dowód: akta kontroli str. 516-648, 1107-1111, 2452)

Na podstawie wyselekcjonowanych z systemu księgowego zapisów konta 130 - wydatki budżetowe, wybrano do kontroli z zastosowaniem metody monetarnej¹⁸ 120 zapisów księgowych na kwotę 1.859.585,3 tys. zł¹⁹ oraz z zastosowaniem doboru celowego 28 dowodów księgowych na kwotę 472,4 tys. zł. Zostały one sprawdzone pod kątem poprawności formalnej oraz prawidłowości kontroli bieżącej i dekretacji, ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych oraz wiarygodności ksiąg wpływających na sprawozdawczość bieżącą i sprawozdania roczne. Operacje gospodarcze potwierdzone tymi dowodami zostały zbadane także pod względem legalności, gospodarności i celowości.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym i rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 1803-1843)

Uwagi NIK dotyczą postanowień zawartych w § 4 pkt. 3 zarządzenia nr 27 Dyrektora Generalnego MSiT z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia polityki

Uwagi dotyczące
badanej działalności

¹⁶ Procedury te stosowano również do FRKF i FZSdU.

¹⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 330.

¹⁸ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

¹⁹ W 2012 r. Ministerstwo Sportu i Turystyki funkcjonowało jako jeden dysponent główny wykonujący zadania dysponenta III stopnia. Wprowadzenie do urzędu informatycznego PK-5 danych z dziennika Ministerstwa Sportu i Turystyki, obejmuje wszystkie operacje na kontach jednostki, tj. wydatki dwóch części (25 i 40) oraz dwóch funduszy (FRKF oraz FZSdU). Podsumowania wartości zapisów w wylosowanej próbie nie można porównywać z wydatkami ogółem, ponieważ urządzenie losowało również zapis jednej operacji na kilku kontach zgodnie z zasadą dwustronnego księgowania.

rachunkowości dla dysponenta głównego będącego jednocześnie dysponentem III stopnia w zakresie części 25 – Kultura fizyczna, części 40 – Turystyka oraz państwowych funduszy celowych²⁰, według którego „okres sprawozdawczy zamykany jest w kolejnym miesiącu następującym po miesiącu, w którym zaistniały zdarzenia gospodarcze nie później jednak niż w ciągu trzech miesięcy od dnia zaistnienia tych zdarzeń z wyjątkiem grudnia.”

(dowód: akta kontroli str. 516-648)

Według wyjaśnień Głównej Księgowej Resortu określone w Polityce rachunkowości uregulowania wewnętrzne powodują pełną i prawidłową kontrolę w zakresie rzetelności ksiąg rachunkowych prowadzonych w jednostce.

(dowód: akta kontroli str. 1107-1111, 2452)

Skutkiem powyższego unormowania było sporządzanie w 2012 r. (podobnie jak w latach poprzednich) wszystkich sprawozdań (Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-33, Rb-40, Rb-N i Rb-Z) na podstawie niezatwierdzonych zapisów księgowych, pomimo iż zintegrowany system Quorum umożliwiał odrębne zatwierdzenie każdego dokumentu finansowego.

W wyniku kontroli stwierdzono, że cztery dowody księgowe dotyczące rozliczeń kartą VISA na łączną kwotę 4 tys. zł ujęto w niewłaściwych okresach sprawozdawczych, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, według którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym. Główna Księgowa Resortu wyjaśniła, że powyższa sytuacja wynikała z korekty zapisów polegających na zmianie analityki na koncie 139.

(dowód: akta kontroli str. 737-741, 1803-1816)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

5. Działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli

Opis stanu faktycznego

Realizując określony w art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych obowiązek nadzoru i kontroli nad realizacją budżetu części 25 i 40 Departament Ekonomiczno-Finansowy Ministerstwa sporządzał kwortalne sprawozdania zawierające dane dotyczące poziomu wykorzystania środków finansowych na poszczególne zadania we współpracy z departamentami merytorycznymi.

Departament Kontroli i Audytu Ministerstwa przeprowadził w 2012 r. 18 kontroli dotyczących oceny działalności statutowej i finansowej związków sportowych (w ośmiu związkach), w czterech biurach turystycznych, w dwóch jednostkach spoza sektora finansów publicznych, w trzech oddziałach Centralnego Ośrodka Sportu w Warszawie.

(dowód: akta kontroli str. 2264-2279)

Ustalone nieprawidłowości

Niezakończenie w terminie inwestycji prowadzonej na Stadionie Narodowym w Warszawie oraz wzrost kosztów budowy Stadionu ponad wielkość wynikającą z uchwały rządowej świadczy o nieprawidłowym nadzorze Ministra nad spółką celową Skarbu Państwa, tj. Narodowym Centrum Sportu Sp. z o.o., wykonującą w imieniu i na rzecz Ministra Sportu i Turystyki zadania określone w umowie z dnia

²⁰ Zarządzenie powyższe zostało zmienione zarządzeniem nr 7 Dyrektora Generalnego MSiT z dnia 14 sierpnia 2012 r.

23 grudnia 2008 r. w sprawie powierzenia spółce celowej zadań związanych z przygotowaniem i wykonaniem przedsięwzięcia Euro 2012²¹.

W latach 2008-2012 na budowę Stadionu Narodowego wydatkowano kwotę 2.182.205,2 tys. zł, co stanowiło przekroczenie wielkości kosztorysowej inwestycji, określonej w uchwale nr 191/2009 Rady Ministrów o 267.574,2 tys. zł, tj. o 14%, z czego 258.118,8 tys. zł wydatkowano w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1434-1435, 1501-1516, 1948-1954)

Zwiększenia planowanych kosztów budowy Stadionu Narodowego dokonywane były w oparciu o zaakceptowane przez ministra właściwego do spraw sportu (na rok 2011 – przez p. Adama Giersza, a na 2012 r. – przez p. Joannę Muchę) budżety NCS Sp. z o.o. Koszty budowy Stadionu Narodowego nie wynikały ze szczegółowego kosztorysu inwestorskiego, a minister właściwy do spraw sportu nie wyegzekwował od NCS Sp. z o.o. sporządzenia zaktualizowanego kosztorysu.

(dowód: akta kontroli str. 1948-1953, 1954, 1962, 2029-2034, 2049, 2064-2067)

Z wyjaśnień Minister Sportu i Turystyki wynika, że wydatkowanie kwoty wyższej niż zaplanowana w Uchwale Rady Ministrów spowodowane było: zmianami kluczowych założeń dotyczących inwestycji, która pierwotnie miała być wybudowana do stanu surowego i następnie przekazana w zarządzanie operatorowi, zwiększonym zakresem robót powierzonych Spółce do wykonania, zmianą stawki podatku VAT, koniecznością wykonania zadań pierwotnie nieplanowanych oraz regulowaniem przez Ministerstwo Sportu i Turystyki płatności dla podwykonawców na łączną kwotę ponad 22 mln zł.

(dowód: akta kontroli str. 1472-1479)

Do dnia 31 grudnia 2012 r. inwestycja na Stadionie Narodowym nie została zakończona i rozliczona; dokumentacja powykonawcza była niekompletna, pozostały do usunięcia wady, a do wykonania – prace uzupełniające na Stadionie.

(dowód: akta kontroli str. 2189-2190)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli.

6. Wykonanie planów finansowych Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej

6.1. Planowanie i zmiany w planie przychodów i wydatków

6.1.1. Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów

Opis stanu faktycznego

Przychodami Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów (FZSdU)²² są wpływy z tytułu opłat za świadczenie usług będących reklamą napojów alkoholowych²³ (§ 1080).

Przychody FZSdU w 2012 r. zaplanowane zostały w 12.000 tys. zł, tj. na poziomie roku poprzedniego. Wielkość powyższa znalazła odzwierciedlenie w załączniku nr 6 pn. *Plany finansowe państwowych funduszy celowych do ustawy budżetowej na rok 2012 oraz w planie finansowym zatwierdzonym przez Ministra*. Wydatki FZSdU,

²¹ Szczegółowe badania kontrolne są prowadzone przez Najwyższą Izbę Kontroli Delegaturę w Warszawie w ramach kontroli pn. „Rozliczenie budowy i wykorzystanie Stadionu Narodowego w Warszawie”(nr P/13/176).

²² Powstał na podstawie art. 13³ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356).

²³ Na podstawie art. 13² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, podmioty świadczące usługę będącą reklamą napojów alkoholowych wnoszą na wyodrębniony rachunek utworzony w tym celu przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej opłatę w wysokości 10% podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług wynikającej z tej usługi.

w wysokości 12.000 tys. zł, zostały zaplanowane na zadania wynikające z art. 13³ ust. 4 ustawy tworzącej Fundusz, tj. na dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 376-379, 382-461, 474, 479-480, 484, 723-725, 736)

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie planowania przychodów i wydatków Funduszu nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.1.2. Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Opis stanu
faktycznego

Plan przychodów Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF)²⁴ opracowany został na podstawie danych uzyskanych z Totalizatora Sportowego Sp. z o.o. w Warszawie, dotyczących prognozowanej wysokości dopłat z gier objętych monopolem państwa²⁵ (§ 1070), które w 2012 r. miały wynieść 528,8 mln zł. Odsetki bankowe na 2012 r. (§ 0920) wynieść miały kwotę 3.700 tys. zł. Koszty ogółem FRKF zaplanowane zostały w kwocie 528,8 mln zł. Kwota powyższa została ujęta w załączniku nr 6 do ustawy budżetowej na rok 2012.

Koszty ujęte w planie finansowym FRKF na 2012 r., zgodnie z art. 86 ust. 4 ustawy tworzącej Fundusz, zostały przeznaczone na: przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych (343.720 tys. zł), rozwijanie sportu wśród dzieci i młodzieży (161.284 tys. zł) oraz rozwijanie sportu wśród osób niepełnosprawnych (23.796 tys. zł).

W 2012 r. dysponent dokonał pięciu zmian w planie finansowym Funduszu na łączną kwotę 58.301,7 tys. zł. Zmiany te nie miały wpływu na poziom przychodów i kosztów ogółem Funduszu.

(dowód: akta kontroli str. 376-461, 472, 474-480, 483-484, 723-729, 731-736)

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie planowania przychodów i wydatków Funduszu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwaga Najwyższej Izby Kontroli dotyczy nadmiernego stanu niewykorzystanych środków obrotowych pozostających z lat poprzednich zarówno FZSdU, jak i FRKF. Stwierdzono również, że nie było planowane w 2012 r. wydatkowanie środków z lat ubiegłych pozostających na stanie funduszy.

Na koniec 2011 r. stan środków pieniężnych FZSdU wynosił 13.353 tys. zł, a FRKF – 110.265 tys. zł.

Środki pozostające z lat poprzednich nie zostały uwzględnione przy planowaniu wydatków na 2012 r. FZSdU²⁶ oraz FRKF²⁷. W załączniku nr 6 do ustawy budżetowej na rok 2012, koszty realizacji zadań FZSdU zaplanowano do wysokości prognozowanych przychodów z tytułu opłat z usług w zakresie reklamy napojów alkoholowych wpływów (12.000 tys. zł), a koszty FRKF – do wysokości prognozy wpływu z dopłat do stawek w grach losowych objętych monopolem państwa (528.800 tys. zł). W trakcie roku budżetowego Minister Sportu i Turystyki, stosownie do art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych, dwukrotnie²⁸ zwracał się do

²⁴ Powstał na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540, ze zm.).

²⁵ Zgodnie z art. 86 ust. 3 ustawy o grach hazardowych, przychodem FRKF jest 77% wpływów z dopłat, na które składają się: 25% stawki, ceny losu lub innego dowodu udziału w grze (grach liczbowych) oraz 10% stawki, ceny losu lub innego dowodu udziału w grze (loteriach pieniężnych i grze telebingo).

²⁶ Podobnie, stan środków FZSdU na koniec 2012 r. nie został uwzględniony w planie finansowym tego Funduszu, zamieszczonym w załączniku nr 6 *Plany finansowe państwowych funduszy celowych* do ustawy budżetowej na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 169).

²⁷ Podobnie, stan środków FRKF na koniec 2012 r. tylko częściowo został uwzględniony w planie finansowym tego Funduszu, zamieszczonym w załączniku nr 6 *Plany finansowe państwowych funduszy celowych* do ustawy budżetowej na rok 2013, tj. w wysokości około 15.000 tys. zł.

²⁸ W dniach 16 maja 2012 r. (pismo znak: DEF-WE/073/16/2012/AK1) oraz 2 sierpnia 2012 r. (pismo znak: DEF-WE/073/3/2012/AK1/17).

Ministra Finansów na wyrażenie zgody na zmiany zaplanowanych wydatków FRKF na inwestycje oraz na zadania z zakresu sportu wśród dzieci i młodzieży. Brak zgody Ministra Finansów spowodował, że nie przeprowadzono w 2012 r. konkursów na dofinansowanie dwóch zadań wskazanych w ustawie tworzącej FRKF, tj. na *zakup i dystrybucję sprzętu sportowego oraz szkolenia nauczycieli, instruktorów, trenerów, animatorów, wolontariuszy o organizatorów sportu dzieci i młodzieży*.

(dowód: akta kontroli str. 344, 348-352, 483-484, 1017, 1019)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność dysponenta Funduszy w zbadanym zakresie.

6.2. Wykonanie przychodów i wydatków

6.2.1. Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów

Zrealizowane przychody FZSdU wyniosły 14.631 tys. zł, tj. 122% kwoty planowanej. Były one o 26,2% niższe od przychodów uzyskanych w 2011 r. Powodem tak znacznych różnic w realizacji planu przychodów na 2012 r. były zmiany przepisów prawa, ograniczające prawo emisji reklamy piwa w telewizji lub kinie oraz korekty powstałe w związku z przeprowadzoną kontrolą urzędów skarbowych. Głównym źródłem przychodów FZSdU były wpływy z tytułu opłat za świadczenie usług będących reklamą napojów alkoholowych, wynoszące 14.142 tys. zł, tj. 96,7%, oraz odsetki – 489 tys. zł (3,3%).

Stan FZSdU na początek 2012 r. wyniósł 13.353 tys. zł i był wyższy od stanu Funduszu na początek 2011 r. o 73% oraz o 361,9% od planowanego, z czego środki pieniężne wynosiły 12.919 tys. zł (tj. 96,7%), a należności – 435 tys. zł (3,3%).

(dowód: akta kontroli str. 338, 342, 484)

W 2012 r. wolne środki FZSdU lokowane były w formie depozytów terminowych zgodnie z art. 78d ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych. Łącznie przekazano na rachunek bankowy Ministra Finansów kwotę 143.300 tys. zł, na okres od 11 do 30 dni. Łączne odsetki od depozytów terminowych wyniosły 384,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 81-117, 338, 342-343, 467-469, 480, 484-485)

Zrealizowane w 2012 r. z FZSdU koszty zajęć sportowych dla uczniów wyniosły 11.594 tys. zł, tj. 96,6% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one niższe o 2.628 tys. zł, tj. o 18,5%. Największe wydatki (§§ 2440, 2450) na kwotę 11.593 tys. zł, tj. 96,6%, dotyczyły dotacji na dofinansowanie zadań bieżących zarówno jednostek sektora finansów publicznych, jak i jednostek pozarządowych.

Przyznanie dotacji poprzedzał otwarty konkurs, ogłoszony zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 19 września 2011 r. w sprawie dofinansowania zajęć ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów²⁹, na realizację dwóch zadań – upowszechnianie sportów zimowych oraz program powszechnej nauki pływania, w ramach którego pozytywnie zaopiniowano do dofinansowania łącznie 604 wniosków (47,2% złożonych wniosków) na łączną kwotę 12.000 tys. zł, a zawarto 595 umów³⁰.

(dowód: akta kontroli str. 1005-1006, 1020-1021)

Szczegółową kontrolą objęto 10 umów o łącznej wartości 192,8 tys. zł, tj. 1,6% wartości wszystkich umów. Stwierdzono, że przekazanie dotacji następowało na podstawie umów sporządzonych zgodnie z wymogami określonymi w § 7

²⁹ Dz. U. Nr 217, poz. 1290.

³⁰ Dziewięć podmiotów (sześć jednostek samorządu terytorialnego oraz trzy jednostki spoza sektora finansów publicznych) zrezygnowały z realizacji zadań, po otrzymaniu z Ministerstwa pisma informującego o wysokości dofinansowania.

rozporządzenia w sprawie dofinansowania zajęć ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów, a rozliczenie – zgodnie z warunkami i w terminach określonych w umowach³¹. Na podstawie dokumentacji rozliczeniowej dotacji ustalono, że w efekcie poniesionych na nie wydatków zrealizowano określone w umowach zadania.

(dowód: akta kontroli str. 81-117, 157-337, 1000, 1010-1011)

Na koniec 2012 r. stan FZsDU wyniósł kwotę 16.390 tys. zł i był o 3.037 tys. zł (22,7%) wyższy od stanu na koniec 2011 r. oraz stanowił ponad pięciokrotne przekroczenie planowanego na początek roku stanu środków obrotowych (2.891 tys. zł).

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie wykonania przychodów i wydatków Funduszu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność dysponenta Funduszu w badanym obszarze.

6.2.2. Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane przychody FRKF wyniosły 623.523 tys. zł, tj. 117% kwoty planowanej. Były one o 13,2% wyższe od przychodów uzyskanych w 2011 r. Powodem różnicy w realizacji planu przychodów na 2012 r. był wzrost o 15,6% w stosunku do prognozowanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. wpływów z tytułu dopłat do stawek w grach losowych objętych monopolem państwa (611.494 tys. zł) oraz odsetki od wolnych środków (7.937 tys. zł).

Stan FRKF na początek 2012 r. wyniósł 110.265 tys. zł i był wyższy od stanu Funduszu na początek 2011 r. o 39.678 tys. zł, tj. o 56,2%, oraz od planowanego o 36.358 tys. zł, tj. o 49,2%, z czego środki pieniężne w kwocie 57.161 tys. zł stanowiły 51,8%, pozostałe środki obrotowe – 52.118 tys. zł (47,2%) i należności – 986 zł (1%).

(dowód: akta kontroli str. 338, 341-342, 1590-1595)

W 2012 r. wolne środki FRKF były lokowane w formie depozytów terminowych zgodnie z art. 78d ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych. Łącznie przekazano na rachunek bankowy Ministra Finansów kwotę 1.353.214,9 tys. zł, na okres od 21 do 269 dni. Łączne odsetki od depozytów terminowych wyniosły 4.758,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 464-466)

Na realizację zadań, wskazanych w ustawie o grach hazardowych, tj. przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych, rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych, przekazano w 2012 r. łącznie 992 dotacje, w tym na podstawie 840 umów zawartych w 2012 r. Koszty FRKF w 2012 r. wyniosły 465.184 tys. zł, tj. 88% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one niższe o 46.151 tys. zł, tj. o 9%.

Największe środki przekazano jako dotacje na wydatki inwestycyjne (§§ 6260, 6270), które stanowiły 60,2% kosztów ogółem FRKF i wynosiły 280.026 tys. zł, tj. 82% planu po zmianach. Niskie wydatkowanie środków na inwestycje spowodowane było złożonością i czasochłonnością procesu budowlanego oraz czynnikami niezależnymi od inwestora, jak również podmiotu udzielającego dotacji.

Na dotacje na dofinansowanie zadań bieżących jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 2450) wydatkowano kwotę 185.108 tys. zł, co stanowiło 39,8% kosztów FRKF ogółem i wynosiło 98,9% planu po zmianach.

(dowód: akta kontroli str. 8-80, 338, 342, 483)

³¹ Wyjątek stanowił Uczniowski Klub Sportowy Wodniacy Garczyn, który rozliczenie udzielonej dotacji wysłał 18 dni po terminie, wskutek czego nie uzyskał dofinansowania na zajęcia planowane do realizacji w 2013 r.

Przyznanie dotacji ze środków FRKF w 2012 r. poprzedziło sześć otwartych konkursów ogłoszonych zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej³², w ramach których pozytywnie zaopiniowano do dofinansowania łącznie 565 wniosków (55,1% złożonych) na łączną kwotę 178.998,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1005, 1017-1020, 1629-1725, 2526-2547)

Szczegółową kontrolą objęto osiem umów zawartych w 2012 r. oraz dwie transze przekazane w 2012 r. na realizację inwestycji na podstawie umów z lat 2010-2011. Łączna wartość dotacji w badanej próbie wyniosła 48.040,3 tys. zł, tj. 10,3% wykonanych kosztów. Stwierdzono, że przekazanie dotacji następowało na podstawie umów sporządzonych zgodnie z wymogami § 13 i 14 rozporządzenia w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, a rozliczenie – zgodnie z wymogami określonymi w umowach. Na podstawie dokumentacji rozliczeniowej dotacji przyznanych w 2012 r. ustalono, że w efekcie poniesionych na nie wydatków zrealizowano określone w umowach zadania.

(dowód: akta kontroli str. 1118-1233)

Stan FRKF na koniec 2012 r. wyniósł 268.604 tys. zł i był o 158.339 tys. zł, tj. o 144,6%, wyższy od stanu na koniec 2011 r. W stosunku do zaplanowanego stanu środków obrotowych (kwota 73.907 tys. zł) stanowił 363%. Przyczyną wysokiego stanu środków obrotowych FRKF było osiągnięcie wyższych od zaplanowanych przychodów oraz niepełne wykonanie planu wydatków Funduszu.

(dowód: akta kontroli str. 338, 342, 483)

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie wykonania wydatków FRKF stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ministerstwo przekazało beneficjentom środki FRKF w łącznej kwocie 28.550,1 tys. zł niezgodnie z § 4 ust. 4 i 5 umów na dofinansowanie zadania inwestycyjnego ze środków FRKF, stanowiącym, że wniosek o uruchomienie środków wnioskodawca powinien złożyć Ministerstwu najpóźniej do dnia 10 grudnia każdego roku realizacji inwestycji, a wniosek złożony po tym terminie zrealizowany miał być w roku następnym z transzy roku następnego (§ 4 ust. 5 umowy). W okresie od 11 do 27 grudnia 2012 r. do Ministerstwa wpłynęły 62 wnioski o płatność na dofinansowanie inwestycji ze środków FRKF. Stosownie do § 4 zawartych w powyższej kwestii umów o dofinansowanie dotacje powinny zostać przekazane w roku następnym.

Zgodę na realizację finansową ww. wniosków, bez konieczności zawierania stosownych aneksów do umów, wyraził – na podstawie notatki służbowej Dyrektora Departamentu Infrastruktury Sportowej – w dniu 21 listopada 2012 r. Sekretarz Stanu MSiT p. Grzegorz Karpiński.

W złożonych wyjaśnieniach podnoszono, że Minister zaakceptował niezawinione działanie beneficjentów wynikające ze specyfiki procesu budowlanego, jednocześnie nie przyjmując na siebie ryzyka niemożliwości zrealizowania zobowiązania wobec nich. Nie można w tym miejscu również abstrahować od specyfiki dotyczącej zawierania (i aneksowania) umów dotacyjnych, których treść jednostronnie kształtuje Minister, a strona dotowana jedynie składa podpis na przedłożonym jej projekcie. Tym samym zgoda Ministra, będącego stroną umowy, nabiera cech rodzajowo zbliżonych do czynności zawarcia aneksu.

Ponadto Dyrektor Departamentu Infrastruktury Sportowej Ministerstwa poinformował, że termin składania wniosków o płatność do 10 grudnia został

³² Dz. U. Nr 156, poz. 1051.

wprowadzony do umów o dofinansowanie, jako zapis dyscyplinujący beneficjentów, aby w okresie kończącym rok nie składali wniosków o uruchomienie środków „w ostatniej chwili”.

(dowód: akta kontroli str. 357-358, 992-994, 997-998, 2548-2550)

2. Minister nie zawarł z Akademią Wychowania Fizycznego w Warszawie Wydział Zamiejscowy w Białej Podlaskiej aneksu do umowy z dnia 4 stycznia 2011 r. o dofinansowanie inwestycji ze środków FRKF w zakresie zmiany terminu zakończenia inwestycji, co było niezgodne z § 15 zawartej umowy, stanowiącej, że wszelkie zmiany umowy wymagają zachowania formy pisemnego aneksu pod rygorem nieważności.

Zgodę na zmianę terminu zakończenia inwestycji pismem z dnia 10 grudnia 2012 r. wyraził Sekretarz Stanu MSiT p. Grzegorz Karpiński, a aneks do umowy w powyższym zakresie został podpisany dopiero w dniu 4 marca 2013 r., tj. w trakcie kontroli NIK.

Wskazywaną przez Dyrektora Departamentu Infrastruktury Sportowej przyczyną braku zawarcia przedmiotowego aneksu było przekazanie w dniu 10 stycznia 2013 r. kompletu akt, dotyczących inwestycji realizowanej przez Akademię Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej, audytorowi wewnętrznemu, a następnie do kontroli NIK.

(dowód: akta kontroli str. 1001-1004, 1118, 1122-1144, 1281-1288)

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że istniała możliwość wcześniejszego zawarcia aneksu do umowy, ponieważ decyzję o zmianie terminu zakończenia inwestycji podjęto 10 grudnia 2012 r.

Należy podkreślić, że AWF przekazała w dniu 19 grudnia 2012 r. (data pisma – 17 grudnia 2012 r.) do MSiT wniosek o uruchomienie środków FRKF na kwotę 953,7 tys. zł. Środki zostały przekazane w dniu 24 grudnia 2012 r. Powyższe stanowiło więc również naruszenie § 4 ust. 4 i 5 umowy na dofinansowanie zadania inwestycyjnego ze środków FRKF, stanowiącego, że wniosek o uruchomienie środków wnioskodawca powinien złożyć Ministerstwu najpóźniej do dnia 10 grudnia każdego roku realizacji inwestycji, a wniosek złożony po tym terminie zrealizowany miał być w roku następnym z transzy roku następnego (§ 4 ust. 5 umowy).

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność dysponenta Funduszu w badanym obszarze.

6.3. Rzetelność sprawozdań

Opis stanu faktycznego

Sprawozdania za 2012 r. z wykonania planu finansowego FZSdU oraz FRKF (Rb-40 i Rb-33) oraz sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie: należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) oraz zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) zostały sporządzone terminowo, rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 119-156, 1588-1608)

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania kosztów FRKF i FZSdU w układzie zadaniowym (Rb-BZ2) były zgodne z zapisami konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 1609-1628)

Ustalone nieprawidłowości

W zakresie sporządzania sprawozdań Funduszy nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sprawozdania roczne z wykonania planu finansowego funduszy celowych i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania planu finansowego funduszy celowych w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

6.4. Wykonanie zadań

Opis stanu faktycznego

W planie finansowym FRKF oraz FZSdU w układzie zadaniowym na 2012 r.³³, w ramach funkcji 8 *Kultura fizyczna*, zadanie 8.1 *Promowanie i wspieranie rozwoju sportu dla wszystkich* zaplanowano podzadanie 8.1.1 *Upowszechnianie sportu w społeczeństwie*. Wartość miernika dla zadania 8.1 – liczba aktywnych uczestników programów sportowych w danym roku w realizacji do liczby roku bazowego (2010) w % zaplanowano na poziomie 104%, a zrealizowano na poziomie 81,6%, ze względu na zwiększenie zakresu merytorycznego realizowanych zadań oraz zmniejszenia liczby uczestników w tych zadaniach.

Ponadto ze środków FRKF w 2012 r. realizowano: zadanie 8.2 *Wspieranie sportu wyczynowego*, podzadanie 8.2.1 *Wspieranie działań związków sportowych i innych organizacji funkcjonujących w obszarze sportu* oraz zadanie 8.3 *Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowej*, w ramach którego realizowano dwa podzadania, tj. podzadanie 8.3.1 *Wspieranie rozwoju infrastruktury w sporcie powszechnym* i podzadanie 8.3.2 *Wspieranie infrastruktury w sporcie wyczynowym*. Dla tych zadań osiągnięto wartość miernika w wysokości odpowiednio 33 (pozycja Polski we współzawodnictwie międzynarodowym, według rankingu medalowego dla olimpijskich sportów letnich i zimowych), tj. o 18 mniej niż planowano oraz 492 (ogółem liczba obiektów wybudowanych/wyremontowanych/przebudowanych w danym roku), tj. o 358 mniej niż planowano. Przyczyną niezrealizowania zaplanowanych wartości mierników budżetu zadaniowego w zadaniu 8.2 i 8.3 był nieudany występ Polaków w Igrzyskach Olimpijskich w Londynie oraz trudności finansowe jednostek samorządu terytorialnego przy realizowaniu inwestycji i ich wydłużanie.

Zaplanowane zadania budżetu zadaniowego odpowiadały przeznaczeniu obu funduszy wskazanych w ustawach tworzących³⁴.

Na zadanie 8.1 wydatkowano z obu funduszy łącznie 64.604,2 tys. zł, tj. 98,8% planowanych wydatków, natomiast na pozostałe zadania dofinansowane ze środków FRKF wydatkowano 132.098 tys. zł (zadanie 8.2), tj. 98,8% zaplanowanych wydatków oraz 280.075,9 tys. zł (zadanie 8.3), tj. 82%.

(dowód: akta kontroli str. 1617-1620, 1626-1627)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W zakresie wykonania zadań Funduszy nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność dysponenta Funduszy w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁵, wnosi o:

³³ Plan finansowy obu funduszy w układzie zadaniowym na 2012 r. został zamieszczony w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na rok 2012, tom II *Omówienie* i tom III *Część tabelaryczna*.

³⁴ Art. 86 ust. 4 ustawy o grach hazardowych (FRKF) oraz art. 13³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (FZSdU).

³⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.

- 1) wydatkowanie środków z rezerw celowych budżetu państwa zgodnie z przeznaczeniem na jaki rezerwa została utworzona;
- 2) sprawowanie nadzoru nad spółką celową, zarządzającą w imieniu Skarbu Państwa Stadionem Narodowym, w sposób zapewniający należyłą ochronę interesów majątkowych Skarbu Państwa;
- 3) zawieranie stosownych aneksów do umów o dofinansowanie inwestycji ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w przypadkach zmiany ich postanowień;
- 4) rozważenie opracowania w formie pisemnej procedury dotyczącej prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 3 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

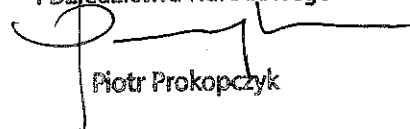
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 6 czerwca 2013 r.

P.O. DYREKTORA
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

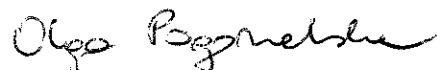
Piotr Prokopczyk

W dniu 5 czerwca 2013 r. Olga Pogorzelska – inspektor kontroli państwowej w Departamencie Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego NIK – na podstawie art. 35c ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.) – dokonała w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym sprostowania oczywistych omyłek pisarskich.

W wyniku dokonanego sprostowania:

- 1) na stronie 1 w wierszu 7 od dołu kwotę 849.328,5 tys. zł zmienia się na 849.326,4 tys. zł,
- 2) na stronie 3 w pkt. 2.1.1. w wierszu 9 od góry kwotę 286.954,5 tys. zł zmienia się na 286.952,4 tys. zł,
- 3) na stronie 3 w pkt. 2.1.1. w wierszu 10 od góry tekst w nawiasie uzupełnia się o wyrażenie „(oraz poz. 21)”, kwotę 284.304,5 tys. zł zmienia się na 284.302,4 tys. zł,
- 4) na stronie 3 w pkt. 2.1.1. w wierszu 13 od góry po nawiasie tekst uzupełnia się o wyrażenie: „oraz poz. 21 rezerw budżetowych – 163,4 tys. zł”,
- 5) na stronie 4 w wierszu 2 od góry kwotę 24.626,3 tys. zł zmienia się na 24.626,6 tys. zł,
- 6) na stronie 4 w pkt. 2.1.2. w wierszu 11 od góry po wyrazie „oraz” dodaje się wyrażenie: „wydatków na zakup usług pozostałych, w tym”,
- 7) na stronie 9 w pkt. 2.2.2. w wierszu 6 od góry kwotę 6.943 tys. zł zmienia się na 3.848 tys. zł, a wartość procentową – z 14,4% na 8%; natomiast w przypisie nr 9 wykreśla się wyrażenie „752 – Obrona narodowa (4 tys. zł) oraz w rozdziale 63095 – Pozostała działalność (3.158 tys. zł)”.

Olga Pogorzelska

inspektor k.p.